

1892/261

3-4. lap a hírg. híj

Debreczen, 1892.

206. szám

Hétfő, szeptember 5.

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt. negyedévre 2 frt. 50 kr., egy hétre 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula.

Kiadó tulajdonos:

Kutasi Imre.

Szerkesztőség: Nagy-Hatvan-utca 1864. sz. Dr. Dusóczky ház

Kiadóhivatal: Nagytemplom-tér, 818. sz. Sz. Nagy Károly ház

Hirdetések a legmérszekebb árszámitás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Tisza Kálmán, főgondnok.

Debreczen, szept. 5

Ha mint a napi politika vezetőjét, a tagadhatlanul nagy szellemű és nagy erélyű államférfiut ünnepezné egy kerület, úgy lehet, hogy megoszlanék a tisztelet, mely az ő működését kíséri, mert a politikai életben a nézetek eltérése gyakran szangvinikus gondolatokat szokott teremteni. De most nem a politikust, hanem a dunántuli ev. ref. egyházkerületnek 25 év óta buzgó főgondnokát ünneplik.

Debreczen városának, az itt székelő tiszántuli ev. ref. egyházmegye szuperintendenciájának és általában az ország összes kálvinistáinak része van abból az ünnepből, melyet Komáromban ülnek. De különösen része van Debreczen városának és a tiszántuli ev. ref. egyházkerületnek, hová nemcsak rokoni kötelék, nemcsak politikai tekintetek, de kegyeletes tradíciók ugyyszólván kötik és bár a dunántuli egyházkerület üli meg jubileumát, mi vissza tudunk emlékezni Tisza Kálmánra, a vallásvédőre, ki mindenek előtt — ne zavarjuk össze szabadelmű napi politikájával — szívben, lélekben protestáns volt.

Ki kell tehát vennünk a minket méltán megillető ünnepből a magunk részét.

A hit érdekében folytatott tevékenysége Debreczenben nyert tápot; innen indult ki, hogy ott legyen mindig a közélet terén, hová őt a kötelesség szólítja. Ha Komáromban az ünnepek ideje alatt méltányolják érdemelt, akár az Urnak szent hajlékában, akár a tanácskozás zöld asztalánál, akár pedig a tisz-

teletére rendezett lakomán, pohárral a kézben: elmondják, elmondták, hogy mióta a közügyek terére lépett, azok elől a gyakran súlyos kötelezettségek elől, melyek neki bőven kijutottak, sohasem iparkodott kitérni.

Az olasz hadjárat s a villafrankai béke az elszakadásig feszítették a húrokat. De ugyanazon év szeptember elsején kiadatott a protestáns pátens. Ekkor az a különös jelenség következett be, hogy a protestánsok alkotmányosélmével nemcsak rokonszenvezett az egész ország, még annak katolikus része, sőt az alkotmányos értelmű főpapság is, — hanem magáévá tette azt az elkobzott alkotmány minden barátja, minden hazafi. Ekkor látuk Tisza Kálmánt, a szalontai ref. egyházmegyének fiatal segédgondnokát határozott elszántsággal és erélyvel hogyan áll élére a pátens elleni protestáns alkotmányos mozgalomnak.

Tisza Kálmán egyszerre a legnépszerűbb emberek egyikévé lett az országban s bár a szabadság e fiatal bajnokát az egész nemzet ünnepelte, ő szerényen és önzetlenül visszavonult. S ámbár a protestáns egyház alkotmányának visszaállításával a tiszántuli legnagyobb protestáns egyházkerület főgondnokválasztásánál is a nagyrődemű s ezalatt ipává lett gróf Degenfeld Imrének engedte át az elsőséget s maga meglegegedett a nagyszalontai egyházmegye gondnokságával, ő volt az egyházkerület valódi vezére világi részről, épen úgy, mint egyházi részről Révész Imre, az öreg Balogh Péter püspök mellett.

Mult év januárjában megszűnt Tisza

Kálmán miniszterelnök lenni; lett egyszerű polgár és képviselő, kinek politikájával foglalkozni most nem akarunk, mert a protestantizmus csak nyert vele, amennyiben levetette magáról azt a nyugót, mely őt egyház-kormányzati funkciói teljes szabad gyakorlásában korlátolta és egyszerre a protestáns egyházi ügyek élén találjuk.

Vezeti a dunántuli kerület közgyűléseit, megjelen s élénk részt vesz, mint egyházmegyei gondnok, tiszántuli egyházkerületi közgyűléseiben. Ott van a konventnek nemcsak gyűlésein, hanem a zsinatot előkészítő bizottságaiban is. Ott aztán senki sem áll erősebben a protestáns egyház jogai mellett, mint ez a tapasztalt államférfi; senki az igazhitű kálvinizmus kösziklóján, mint ez a világi ember és senki sem olyan igazi demokrata, mint ez a nagy ur. A református egyház többet nyert Tisza Kálmánban, hogy őt visszanyerte, mint a mennyire becsülni tudta, míg a miniszterelnöki széken egy hitsorsosát bírta benne. Talán ez az oka, hogy nem tett a protestánsokért annyit, amennyit mint kormányférfi tehetett volna. De ilyen felfogás nem fér az ő puritán hithűségéhez. A mit tett, abban meggyőződése vezette, mert nem akarta, hogy csak látszatával is vádolhassák a hitsorsosai és egyháza iránti részleghajlásnak.

A kiváló protestáns férfiut tehát, ki megmutatta, hogy pozitív hite van, mindegy igaz protestáns egy szívvel lelekkel üdvözli őt 25 éves jubileuma megünnepelésében.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZÁJA.

A tábornok aczélmetszete.

— Irta: O'Menroy Richard. —

— Ez az őzcsovb teljesen élvezhetetlen. Borzasztó ellátás. Soha életemben nem lépem át többé a klub küszöbét.

— Ki lármázik itt? kérdem Giverny kapitánytól, ki egy kis reggelire hívott meg. Egyébként ez a fejét láttam már valahol.

— Kedvesem, ez Brionne báró tábornok fia Brionne tábornoknak, a ki a „Bucus Fontainebleautól” című ismert történelmi tárgyú képen is meg van örökítve. Emlékezzék csak vissza; egy magas tisztet ábrázol, a ki az udvarról lengeti sapkáját egy öreg gránátos felé, ki fegyverével tiszteleg s könyezik: nos, hát az a tiszt az atya annak a férfinak, a kit itt lát. Ugy hasonlítanak egymásra, mint a testvérek.

Megfigyeltem. Szép öreg volt energikus fejével, fehér hajjal, fekete bajuszzal. Téglavörös arczán a szemek villogtak a tömött szemöldökök alul. S e pillanatban eszembe jutott, hogy hol láttam ezt a fejet. Valóban nagyon hasonlított a „Bucus Fontainebleautól” című aczélmetszetben levő fejhez.

— A tábornok nem igen latszik kedélyesnek.

— Ah, barátom, kinek mondja ön ezt! Mint hadnagy hat évig voltam segédisztje. Hallja, soha, de soha sem a nagy manővereknél, sem a laktanyában nem tudtam neki meglegegedésre szolgálni sem a lakással, sem a kosztal. Elképzelteti, hogy a marsok alatt a koresmákban mit mivel, ha már ez a kitűnő őzcsovb sem izlik neki. A lakást illetőleg mindig voltak szörnyű szemrehányásai. A szoba vagy nagyon nagy volt, vagy nagyon kicsi, nagyon hideg vagy nagyon meleg; az ágyat vagy olyanok találta, a mely barackmagokkal van kitöltve vagy oly puhának, hogy az ember belesüpped. Es mindannyiszor szörnyen átkozta és szidta a szegény hadnagyot, a ki nem tudja a maga mesterségét. „Ah, mit, így szólt. ma már semmit sem tanulnak a katonai iskolában! Mulattattok a ti sztratégiákkal, taktikákkal és konferenciákkal! Az őrdögbe is, hadnagy, a haditudomány első sorban a természeti szükségletek kielégítésében áll.” En lehajtottam a fejemet, mint egy Scribe-féle szinpadi katona, mormogás nélkül. Minek is? Mert eltekintve e gyengeségtől, Brionne tábornok kitűnő ember, én csaknem gyermekes szeretettel viseltemem iránta. Azonkívül, miután ismertem aranyos szívét, egy kis csejt gondoltam ki, a mi egy időre kisegített.

— Mesélje el ezt, kapitány. — kértem.

— Legyen, hallja tehát: 1876 ban volt, a nagy hadgyakorlatok alkalmával, melyet hat

hadosztály lovasság végzett Chartres környékén. A város teljesen el volt foglalva s miután mi utoljára érkeztünk, egy csomó idősebb hadosztálytábornok volt itt, mint az én főnököm. Daczára könyörgéseimnek, a polgármesteri hivatalban csak egy szerény szobácskát kaphattam s hozzá egy távol eső külvárosban. Tehát nagyok voltak az aggályaim, midőn végigmenve a főutcán, egy zsebárus kirakatában egyszerű fekete keretben megláttam azt az aczélmetszetet, mely a bucsuzást Fontainebleautól ábrázolja. Ekkor egy zseniális ötlet jutott eszembe. Bemegyek a boltba. Kérdem: mi az ára ennek a képnek?

— Husz frank.

Az üzlet meg volt kötve.

Beviszem a képet a tábornok szobájába, leveszem a tükör mellett függő képet, mely XV. Lajos nagyanyját ábrázolja s felakasztottam helyébe az én képet. A nappali fény összes sugarai Brionne tábornokra estek, ki lelkesen lohogtatja kalapját a még mindig siró gránátos fele. Midőn ez megtörtént, főnökömhöz mentem, ki Maintenonból jött. Mindenekelőtt mentegetőztem a lakás messzesége miatt; elmondtam, hogy mily nehézségekkel küzdöttem, hogy ezt is megkaphattam, de minél közelebb jöttünk a házhoz, a tábornok annál dühösebb lett.

— Nagyon csinos dolog, kiállott. Két kilométert kell gyalogolnom, hogy a gyakorlótérre érjek. Ah, szegény Givernym, ön egyáltalán nem

— **A jövő évi költségvetés.** A jövő hét végén együtt lesz Budapesten a kormányának valamennyi tagja s tanácskozásokat fog tartani az 1893-ik évi állami költségvetés előirányzatának végleges megállapítása ügyében. A költségvetés előmunkálatai egyébiránt már jó ideje készen vannak s az egyes tárca-budgeteket át is mentek immár a pénzügyminiszternek előleges revízióján. A költségvetés rendes kiadásai értesülésünk szerint egészben véve az ez évi budget-törvényről alig térnek el. Egyes miniszteriumok részéről nyilatkoztak ugyan nagyobb arányú expanzív törekvések, de a pénzügyminiszter vörös czeruzája kérelhetlenül visszaterelte azokat az idei költségvetés kereteibe. Wekerle miniszter a költségvetési előirányzatot tüzetes expozé kíséretében még e hónap végén be fogja mutatni a képviselőháznak. Mint halljuk, terveh van véve, hogy a ház pénzügyi bizottsága, ámbár tagjainak jelentékeny részét a delegációba is be fogják választani, október hónapban letárgyalja a költségvetést. Ekként lehetővé válnék esetleg már november hónap elején a ház plenáriumban is megkezdni a budget vitát. A ház maga szeptember hónap végén, illetőleg október elején csak három-négy érdemleges ülést fog tartani, aztán pár hétre ismét olnapolja nyilvános tanácskozásait.

— **A képviselőház munkarendje.** Az újra egybeülő képviselőház első fontosabb tanácskozási tárgyát a sommás eljárást szabályozó törvényjavaslat fogja képezni. A ház jogügyi bizottsága, mint tudva van, letárgyalta már a terjedelmes javaslatot az átmeneti és végrehajtási intézkedésekre vonatkozó néhány szakasz kivételével. Mindjárt a ház összeülése után e szakaszok is tanácskozás alá fognak kerülni a bizottságban s ez alkalommal, hír szerint, a járásbírók a javaslat által tervezett illetékességi köre is módosítást fog szenvedni.

— **A zágrábi érseki szék** betöltésére vonatkozólag egy bécsi lap budapesti tudósítója állítólag beavatott forrásból arról értesül, hogy mérvadó körökben most is, épen úgy mint eddig, ragaszkodnak ahhoz az állásponthoz, hogy csak Vucsetics kanonok, a kit a király 1891 szeptember 19-ikén zágrábi érseknek kinevezett, lehet az egyedül jogos zágrábi érsek. A kormány, mindaddig, míg Vucsetics él s állásáról le nem mond,

ügyes, bizonyos vagyok benne, hogy ön engem valami oduba akar bujtatni!

Az ajtóhoz érve, elmenekültem s boldog voltam, hivatalos teendőim egész nap távol tartottak tőle. A „Harang“-hoz címzett vendéglátásban találkoztunk, de — mily szerencse, nagyon nyugodtnak s csaknem megelégedettnek látszott.

— Tábornokom, ön hihetőleg nem egészen elégedetlen, kérdém bátoritanul.

— Na, felele ő, nem vagyok egész jól el látva . . . az ágy nagyon keskeny . . . két ablak délnek fekszik, hanem hát régi katonanép családjába kerültem, ki tudja talán szegény atyám bajtársaink utódai s ezért nem akarok panaszkodni.

Meglepetést szinleltem.

— Igen, képzelje, igen kellemes meglepetésben volt részem e háznál. Szobámban ugyanis egy aczélmetszetet találtam — a „Bucus Fontainebleautól“ címűt hitemre, nagyon szép metszet. Alvás előtt sokáig elnéztem atyámnak arczképet, oly szép, oly harcziás, oly lelkesítő volt. Neki sem volt valami jó sorsa Egyiptomban, Spanyolországban, Oroszországban; egy szóval, ez lehangozt nem találtam többé ágyamat oly rozsnak. Giverny ezuttal jó lakást szerzett nekem, köszönöm!

Három nap mulva elhagytuk Chartrest, s Baillieu-le Pinbe mentünk, egy piszkos fészekbe melyben cserző vargák laktak, kiknek igen előre haladott ideáik voltak. A legkevésbé utálatos házra váltottam elszállásolási jegyet, de ha a chartresi szoba „odu“ volt, mit mond majd Brionne tábornok erre a szobára.

Természetes, hogy a Bucsu Fontainebleautól című képet a ládában magammal hoztam és siettem a szoba falán függő Roczhafort

más érsekjelöltet nem ajánlhat, annál kevésbé, mert a kuria a Vucsetics ellen megindított kánoni vizsgálat közben súlyos alaki hibát követett el, mikor vizsgálat vezetésével Vucsetics két halálos ellenségét: Raczkai és Höpinger kanonokot bizta meg, a kik mindketten Strossmayer vak követői. Raczkai és Höpinger a vizsgálat eredményéről szóló Vucseticsre nézve kedvezőtlen jelentésüket elküldötték a nélkül, hogy Vucseticset védelemre felszólították, vagy pedig a nélkül, hogy őt, vagy képviselőjét kihallgatták volna, minek következtében a kánonikus eljárást nem lehet megbízhatónak elfogadni.

Fővárosi és vidéki nevelés.

Debreczen, szept. 5.

(L.) Büszkeséggel pihen minden magyar ember szeme Budapesten, mely mindinkább közeledik ahhoz, hogy mint Páris, ne csak főváros, de egyúttal szive is legyen az országának, melyből kiindulva a művelődés és forgalom erei hatalmas löketelekben járják át a nemzet testét. Az uralkodó, a törvényhozás és a kormány minden lehető elővetek a főváros felvirágoztatása érdekében és az ma már minden tekintetben kiállja az összehasonlítást Európa bármely metropolisával.

De van az éremnek árnyoldala is. A nagy előnyök mellett kirívó hátrányok mutatkoznak. A főváros külső fejlődésével lépést tartott az erkölcsök ellazulása és süllyedése és manapság Budapestről oly dolgokat hallunk, melyeket eddig csak Londonban és Párisban véltünk megtörténhetőknek. A fő- és székváros egészségügyi viszonyai szintén sok kívánni valót hagynak hátra és ezeket tekintetbe véve, nagyon kérdéses, vajon helyesen cselekednek-e azon szülők, kik gyermekeiket a vidéken fenálló elismert jó tanintézetek mellőzésével, habár nagyobb áldozatok árán is, a fővárosba adják.

A fővárosi iskolákban igen jól tanítanak, ez tény; de hogy rosszul nevelnek, ez is elvitázhatlan. A tanulók ellátását pedig rendszerint oly egyének vállalják el, kik ebből üzletet csinálnak és hasznot akarnak huzni. Itt természetesen szó sem lehet házi nevelésről, mely pedig az iskolai nevelést kiegészíteni és érvényre juttatni volna hivatva.

A főváros kedvezőtlen egészségügyi viszonyai kétszerte károsabb következményekkel járnak az ifjakra, mint a felnőttekre nézve. A köz-

arczképet levenni s az ismert képet helyébe akasztani.

A mit reméltem, megtörtént: miután a tábornok a házat elátkozta és kidühöskölte magát, még az este így szolt hozzám:

— Kedves barátom, ön nem tudja, hogy az itteni népet menyire rágalmazzák. Azt mondják, hogy szocialista érzelműek. És ime, ellenkezésképp, úgy találtam, hogy igen derék, loyális nép. Mit gondol, mit találtam annál a cserző vargánál. — a kinél ön elszállásolt — engem?

— Valóban tábornokom.

— Természetes, nem tudja kitalálni, Teljes lehetetlenség! Ugyanis ismét ott találtam meg a „Bucus Fontainebleautól“. Nem csodálatos? A császár dicsőítése, atyám képe, ennél a népnél! Anyira meg voltam hatva, hogy őrizkedtem mindenféle panaszoktól. Mindent jónak találtam s midőn elmentem, megszorítottam a házigazdám kezét s száz darab frankot ajándékoztam nekik gyermekeik számára. Ah, mily jó nép!

Soha sem láttam a tábornokomat ilyen jó kedvben s én el voltam ragadtatva csel fogásom sikerétől.

De aztán rosszra fordult a dolog.

Képzelen ön egy tizenöt házból álló tanyát Fönökömet magánál a polgármesternél szállásoltam be s levettem a falról Grévy és Grévyne és Wilson szines képeit és helyökbe — ismét a fontainebleau-i képet akasztottam, így gondolván magamat még most az egyszer megmenteni.

De másként történt. Dél tájban jött egy küldöncz, ki jelenté, hogy a tábornok haladéktalanul beszélni akar velem.

Már messziről kiáltotta felém:

egészségügy sem az iskolán belül, sem azon kívül ki nem elégítettnek és erkölcstelen város szennyes áramlatába, mely sok ezer gyermekről törli le a szülői nevelés erkölcsi zománczát.

Es hány ezer alkalom kínálkozik a fővárosban arra, hogy a felnőttebb ifjuság az egészségtelen és erkölcstelen életmódra térjen. A mulatóhelyek özöne, éjjeli kávéházak, dalsarnok, vigalmak gyanus társaságban stb. mint meganyonyi Scylla és Charybdis áll a serdülő ifju utjában és ezer szerencse, ha ezek közt oly ügyesen tud evezni, hogy a kitűzött célhoz érve, erkölcsi gazdaságának csak töredékét is megmentette az elsüllyedéstől.

Állítsuk már most ezzel szembe a vidéki állapotokat.

Tanügyünk országszerte hivatott és lelkiismeretes egyének vezetése alatt állva, a pedagógiai tekinteteknek mindenben megfelel. Tanintézetekben jeles tanerők ügyelnek az ifjuságnak nemcsak szellemi haladására, hanem erkölcsi magaviseletére is.

Hogy a városunkban tanuló ifjak erkölcsi tekintetben nincsenek annyi csabításnak kitéve mint a fővárosban; talán bizonyítani is fölösleges. Itt nem találkoznak a testet és lelket rontó intézeteknek oly nagy számával és hogy ennek folytán ugy az iskolai, mint a házi fegyelmet jobban és hathatósabban lehet kezelni, természetesen.

A gyermekeik egészségéért és boldogságáért remegő vidéki szülőknél tehát az eszélyesség parancsolja, hogy gyermekeik taníttatásánál ne adjanak okvetlenül és mindenben a fővárosnak előnyt. A tanuló itt éppen annyit tanulhat mint a fővárosban, az itt nyert bizonyítvány mindenütt érvényes és e mellett a gyermek nincs oly messze a szülői háztól és a szülőknél ez által könnyebben áll módjukban gyermekeik haladásáról időről-időre személyesen meggyőződni. Míg a fővárosban nevelt vidéki gyermekeknek gyakori az eset, hogy a szülők gyermekeik tanulásáról és állapotáról teljes tudatlanságban vannak és mikor öntudatra ébrednek már rendesen késő.

A dolog pénzügyi oldaláról nem is szólva, minden körülmény tehát a mellett szól, hogy a szülők első sorban a vidéki városokra gondoljanak. Elég ideje és alkalma lesz az ifjunak a fővárosi étellel megismerkedni akkor, ha a felsőbb kiképzetését ezt okvetlenül megköveteli.

De a férfi-korba lépő egyetemi polgár már

— Mit jelentsen ez, uram? s dühösen tartotta elém a képet.

Csodálkozó képet vágtam.

— Ezt érti tábornokom? Ez is a „Bucus Fontainebleautól.“

— S önt egyáltalán nem lepi meg, — hogy ennyi sok — ilyen aczélmetszet van az országban.

E perczben szerettem volna megsemmisülni: de itt csak merészség segíthet.

— Istenem, — mondtam, — vannak véletlenek.

— És az is véletlen a mi a tulsó oldalra van írva?

Megfordította a képet, melyen plajbászal a következő volt írva:

Baillieu-le Pin, 1876. aug 12. Aláírva: Br-Brionne tábornok.

Kissé elhalványodtam: egyszerűen megvalóítottam az igazat s már elkészültem a dühösködésre és a ki tudja hány napi fogságra. De a tábornok hangosan felkaczagott.

— Ah, ez az ördöngös Giverny! S én azt mondtam, hogy ön nem elég ügyes? Nos, barátom, azután ezt a képet mindenüvé elvisszük magunkkal Nem válok meg tőle többé soha Kőszönöm, Giverny,

S mialatt a kapitány beszélt, az asztal tulsó végéről hallottuk a bátor Brionne tábornokot, a mint menyörögte:

— Ezek a fürjek utálatosak, nyomoruságos eledel!

— Ugyan, így szoltam Givernyhez, nem volna jó az étkező falára is felakasztani a „Bucus Fontainebleautól.“

tud magára fogja látni a nek áldozata déken való megmentetté

Az ors-tember 1-én nác, hogy a alatt petrole fertőzött haj érvényben le zandók.

G á s p litottak be a j o b b a n tart, pár nap dr. bakteorol ban még er hogy az illet lepte meg s

Bécsből burgba hivat tétett magá désekről. A a már végre ket, valamint delkezéseket kész a veszé költségvet vis ternek ez üg is. Ó Felsege és fölkérte a gondját és té ságra nézve gyesen bocsá

N e w y dályozzák a való behurcz rakpartok k b a n m e g ő r ö k e t á tották, hogy z ő t t h a j

A „Sta b ó l : A „M 1000 dollár költségei me a vesztézári változtatni, r szállását n és a tehersz zár alá.

H a m 581 megbéte be. Ebből t halál eset, s és 72 halála tegedés és 1 sek szerint és 257 halála gedés és 108 megbetegedá tottak szept lottat Az el képest 56 tal porodott.

B e r l éves kereske fehérneműt k o l e r á b Steinstrass-et azonnal alap levő Zsófia r

P á r i kolerajárvány észlelhető. K öten meghalt

H a v r és 12 h s é g i á l l a

* „Ked főherczegünk nemcsak a cz alcuthi szeg nácsadoja.

1892/261

3-4. lap a hieg. bñ

tud magára vigyázni és később, ha maga előtt fogja látni a nagyváros erkölcsi fertőjét és annak áldozatait, áldani fogja azokat, kik őt a vidéken való nevelés által a morális tönkrejutástól megmentették.

A kolera.

Az országos közegészségi tanácsnak szeptember 1-én tartott ülésében kimondotta a tanács, hogy az Réni kikötőből érkező és Orsova alatt petroleumot kiszállítani szándékozó hajók fertőzött hajóknak tekintendők és irányukban az érvényben levő járvány-rendszabályok alkalmazandók.

G á s p á r József, a kit pénteken éjjel szállítottak be a kolera-barakba, már sokkal jobban érzi magát s ha javulása így tart, pár nap alatt haza bocsátják. Pertik Ottó dr. bakteorológiai vizsgálatot kezdett, eddig azonban még eredményt nem mondhat, valószínű, hogy az illetőt, igen heves gyomor- és bélhurut lepte meg s ez okozta súlyos állapotát.

Bécsből sürgőnyzik, hogy ő Felsőge a hofburgba hívatta a bécsi polgármestert és jelentést tétetett magának a kolera ellen tett óvintézkedésekről. A polgármester részletesen előadta, hogy a már végrehajtott, vagy elrendelt intézkedéseket, valamint a kolera kiütése esetén teendő rendelkezéseket is és közölte, hogy a községtanács kész a veszély elhárítására szükséges minden költséget viselni, valamint közölte a polgármesternek ez ügyben adott, kiterjedt felhatalmazást is. Ő Felsőge megelégedéssel fogadta a jelentést és főlkérte a polgármestert, hogy szentelje egész gondját és tetterjét ez ügynek, mely a lakosságra nézve oly nagy fontosságu, mire igen kegyesen bocsátotta el a polgármestert.

New Yorkban, hogy teljesen megakadályozzák a koleraóly személyek részéről való behurcolását, a kik a vesztegárhajók és a rakpartok közt közlekednek: egyáltalában megtiltották a forgalmat és töröket állítottak fels azokat utasították, hogy lőjék le azt, a ki fertőzött hajóra mer lépni.

A „Standard“-nak jelentik New Yorkból: A „Moravia“ gőzös vesztegári költségeit 1000 dollárra teszik naponként. Nagyobb hajók költségei még egyszer ennyire rugnak. Remélik, a vesztegári intézkedéseket a kép fogják megváltoztatni, hogy az utasok és bevándorlók partaszállását nem fogják szükség nélkül késleltetni és a teherszállmányokat nem vetik vesztegárr alá.

Hamburgban tegnapelőtt dél óta 581 megbétegedést és 245 halálesetet jelentettek be. Ebből tegnapra 133 megbétegedés és 35 halál eset, szeptember 1-jére 248 megbétegedés és 72 haláleset és az előző napokra 200 megbétegedés és 136 halálozás esik. Az eddigi jelentések szerint augusztus 31-én 475 megbétegedés és 257 haláleset, szeptember 1-én 381 megbétegedés és 108 haláleset, szeptember 2-án 133 megbétegedés és 25 haláleset történt. Élszállítottak szeptember 2-án 370 beteget és 209 halottat. Az elszállított betegek száma tegnaphoz képest 56 tal csökkent, a halottaké 25-tel szaporodott.

Berlinben egy Kappet nevű, 30 éves kereskedő, a ki egy odautazott hamburgi fehéreműit a fertőtlenítő-intézetbe vitte ázsiai koleraóly megbétegedett. A szűk Steinstrass-et, melyen Kappel keresztül ment azonnal alaposan desinfiálták valamint az ott levő Zsófia reálgimnáziumot is.

Párisból jelentik, hogy pénteken a koleraólyjárvány csekély növekedése volt észlelhető. Két kórházba 18 új beteget vetek föl öten meghaltak.

Havreban tegnapelőtt 43 megbétegedés és 12 haláleset fordult elő. A z e g é s z s é g i állap o t á l t a l á b a n j a v u l .

Különtélek.

* „Kedves Dániel bátyám“. A mi magyar főherczegünknek, József főherczegnek jó szíve nemcsak a cigányok iránt érdeklődik, hanem az alcsuthi szegény népnek is ő a pártfogója, tanácsadója. A minapában az történt Alcsuthon,

hogy egy öreg emberrel a fia rosszul bánt, az öreg arra eltűnt a faluból s hozzátartozói nem tudták, hova lett. A fiu megbánta tettét, de mit csináljon, kihez forduljon jó tanácsért; kihez, ha nem a főherczeghez? Ugy látszik: az öreg ember úgy húzta meg magát a Margitszigeten, hogy arról az ő fenséges uruk is tudott, mert a napokban a szegény ember levelet kapott, a melyet senki más, mint J ó z s e f főherczeg irt neki sajátkezűleg és „K e d v e s D á n i e l b á t y á m“-nak szólítva őt, tudatja vele, hogy a fiu jó utra akar térni; ő, a főherczeg le is hordta, de meg lelkére is beszélt s így valószínűleg jó kerékvágásba zökkent a megbillent családi egyetértés. Képzeltető a „Dániel bátyám“ büszkesége is, meghatottsága is, hogy neki az az áldott fenséges ur irt levelet, még pedig oly szépet!

* Öngyilkos bankigazgató. Turinból táviratozzák, hogy a milánói gyorsvonat egyik elsőosztályu kocsiában a csődbe jutott turini népbank igazgatója, Cavaliere C a s a l e g n o, — agyonlőtte magát. Akkor sűtötte el a revolvert, mikor a vonat a turini pályaudvarba berobogott a hol neje és több rokona várta. A szerencsétlen asszony kétségbeesése megrendítő volt. Casalegno valószínűleg azért lett öngyilkossá, mert nagyon fölizgatta az a pör, melyet a bukott bank igazgatósága ellen indítottak.

* A beteljesedett átok. Tisza-Hegyesen a napokban az a kellemetlen dolog esett meg egy odavaló gazdán, hogy ellátogatott hozzá a végrehajtó — még pedig hivatalosan. A gazda természetesen nem a legelőzékenyebb módon fogadta Piszárovi's nagykiindai végrehajtót, sőt eleinte bizonyos s o m f á s eljárás kilátásba helyezése által akarta elriasztani a törvényhozásnak ezt a legodióuzasabb képviselőjét. Minthogy azonban Piszárovi's nem tágitott, a gazda legalább azzal a kivánsággal könnyített a lelkén, hogy a végrehajtó, a mikor ez a padlásra ment a buza lefoglalása végett, törje ki a nyakát. — Az átok csodálatos módon beteljesült. A mint Piszárovi's a gabnászakokat emelgette és dobálta, a padlás leszakadt; a szerencsétlen végrehajtó olyan szerencsétlenül esett le, hogy azonnal meghalt.

* Szoknyás jockey. Az amerikai hölgyek egyre jobban civilizálódnak. Most már nemcsak az orvosi, ügyvédi téren konkurálnak a férfiakkal, hanem — a mint Chicagóból írják — ott most egy hölgy, mint jockey keres a k a l m a z á s t. Francas Milfred a neve és hires lovaglónő.

* Árpádi Ádám. Biharmegye Árpád nevű községe táján hetek óta egy meztelen ember barangol s rettegésben tartja az egész környéket, különösen pedig a környékbeli Évákat, a kik a világ minden kincséért nem merészkednének be a kukoriczásba, hogy leszedjék a már kicsépelni való paszulyt. Mint a levelező írja, egyre furcsábbnál-furcsább verziók kelnek szárnyra a titokteljes meztelenről. Többek és főképpen az erdőgyarakiak Raboszi Pál volt gyaraki bérlőnek megtébolyodott és a tébolydából állítólag megszőkött mostohafiát, Achim Mátyást vélték benne felismerni. Akadnak olyan babonások is, a kik a titokteljes meztelent a közelgő kolera előhírnökének tartják; de a tulnyomó többség egy furfangos, de annál veszélyesebb gonosztevőnek tartja. — Mult héten a nagyszalontai főszolgabíró kirendelt három csendőrt az őrszezőtől élőkön. Két napig nyomozták a meztelen embert a kukoriczák között és állítólag látták is, de nem birták megfogni.

A papucsek.

— Modern és igaz. —

Hála önnek, szerkesztő ur, hogy betöltötte régi vágyamat. Évek óta epekedem egy pár himezett, gyöngéd női kezek által készített papucs után s ime, ön utján hozzájutok.

A papucs-rend nagykeresztje diszitse ezézt az ön sima homlokát.

Ki hinné, hogy ma-napság, mikor a lapok egy pár vízhatlan csizmát, egy bölcst, hat pár harisnyát, egy járó órát és 12 darab piskótát adnak az előfizetőknek: akadjon valaki, a ki nem hogy tiszteltdíjat követelne a szerkesztőtől kéziratáért, hanem ő ajánlja fel halája jelét? Ön, szerkesztő ur, ilyen szerencsés ember! Irigylésre méltó ferfiu.

De nem beszélek rejtélyekben. Ime, itt közre

adom a levelet, melyben egy poetikus, őszinte lélek nyilatkozik meg.

Olvassák:

Fogadtam egy barátommal, a ki mellesleg mondva, kiállhatatlan ember, mivel mindent, ami tölem ered, kicsinylőleg vesz — hogy tudok írni egy levelet, a mit egy lap elfogadhat. Ha én veszek, tartozom neki egy pár himezett papucset adni, ha ő veszit, úgy meg kell vennie nekem Arany összes munkáit. Kétségbeesett helyzetben vagyok! Kérem, könyörgök önnek k. szerkesztő ur, mentsen ki zavaromból s örökké halás leszek önnek!

Gondoltam egyet! Ha segít megnyerni a fogadást, önnek adom a papucset! Jó lesz? Ne áruljon el senkinek, neki meg épen ne!

Ismerve az ön jószívűségét, nem kétlem, miszerint — a papucs iránti előszeretettől — nem utasítandja vissza kérésemet s ezen reményben bucsuzom.

Stella.“

Mit szólnak hozzá? Van-e még valakinek oka kételkedni a nők leleményességében? A kissasszony — mert Stella bizonyára szép ifju leány, — megnyeri Arany műveit (lám, hogy pártolják az irodalmat), a „kiállhatatlan ember“ meg lesz bosszulva és én, igen, én, az ön nagylelkűségéből, szerkesztő ur, megkapom a pár himezett papucset.

Vagy azt mondja ön, hogy Stella nem fogja ide adni a papucset? De hisz a levele közölve van? . . . Dehogy nem adja. Bizom ígértemben. S szinte előre örülök neki, milyen ügyes, pompás, szép papucsetek himez.

Igy nem tudja az ember, hogy jut egy pár papucshoz.

De hát Arany sejtette-e valaha, hogy a cse-re-forgalom annyira kifejlődik, hogy egy pár papucset meglehet kapni az ő összes műveit?

Haladunk.

—Cs.

Tudomány vásár.

— A diák-börze. —

Kisebb, nagyobb diákokcskák gyülekeznek össze az iskolák előtt. Olyan áthatlan tömeget képeznek, a milyent talán még a Boczkó-huszárok se volnának képesek szétugrasztani, ha valamelyik véletlenül elkiáltaná, hogy: Eljen K o s s u t h Lajos!

A diák urak szeretik ugyan a politikát s tudnak lelkesülni is, hanem most sokkal praktikusabb ügyletekben utaznak. A tavalyi ócska könyveket óhajtanák kicsereálni idei ujakkal.

Mi alkalmasabb erre, mint a börze, a tudomány-börze. Adok, veszek. Adnak, vesznek, alkuszunk, bizonykodnak.

Az egyik kis nebuló végig furakodik a sorokon s úgy kiabál, mint egy fiók handlé.

— Adok egy kátét egy szintakszisért!

Olyan forma üzlet ez, mint a lócsiszároké. Két árát mondják, engednek, otthagyják a ve-vőt, újra visszatérnek s be is csapják a tapasztalatlant. — Ugy kell neki, mért nem vigyáz magára.

— Nesze német olvasó könyv.

— Nem kell.

— Hogyne kéne te számár. Olyan szekundát kapsz, mint a pinty. Nem úgy van már barátom, mint volt régen. Olyan kutya tanár van belőle, hogy ha a fejed tetejére állasz, akkor is megbuktat. ha nincs olvasó-könyved.

— Igazán, te?

— Bizony.

Geometriáért — matematikát, magyarnyelvért — latinnyelvet, történelemért — földrajzot adnak itt cserébe, szóval tudományért tudományt kap itt az ember.

Mikor aztán egy fáradságosan elkiabált nap után rendben van az ifju a jövő évi tudományalappal, haza megy és telekkönyvileg atirja a könyvet a maga nevére.

Ez a proceszus úgy történik, hogy az új tulajdonos fölnyitja a könyvet s a harminczadik lapon kihuzza az előbbi tulajdonos nevét s odaírja a magáét

Hogy miért van ez így, annak nagyon egyszerű a magyarázata. A könyv legelső lapján van egy vers, mely így hangzik:

„Ha ismered Istened, El ne lópd a könyvemet. Fordíts harmincz levelet — S megtalálod nevemet.

Akinek ez az ajánlás szól, fordít harmincz

levelet s megtalálja a tulajdonos nevét. Sokkal egyszerűbb lenne ugyan, ha mindjárt az első lapon lenne ez a név, de hova lenne akkor a költészet.

Ugy is elég száraz az unalmas dolog, ami a többi oldalon áll, legyen legalább az első naiv és tréfás.

Igy gondolkoznak a kis diákok.

Z.

Kossuth-ünnep Debreczenben.

Debreczen, szept. 4.

Kossuth Lajos nagy hazánkfia születésének 90. évfordulóját Debreczen városa lakossága impozánsan fogja megünnepelni. A mint azt már jeleztük, nehogy a nagy férfi születése napjának országsszerte való megünnepelése Debreczenben politikai színezetűvé váljék, hanem ez a nap — szeptember 19-e — ünnepnapja lehessen Debreczen városa összes lakosságának pártkülönbség nélkül, az ünnepség megtartásának kezdeményezését városunk két kultur-egylete: a „Csokonai kör” és a „Debreczeni Dalegylet” vették kezükbe, az ünnepségen való részvételre fölkérve mindazon testületeket, melyek a politikát kizárják.

A két egylet kebléből alakult bizottság ma délelőtt tartotta meg gyűlését a kereskedő ifjak önképző körének helyiségében, Márk Endre elnöke alatt. A jegyzőkönyvet Dr. Bakonyi Samu, a „Csokonai-kör” főtitkára vezette.

Elnök bejelentette, hogy a részvételre fölkért testületek örömmel csatlakoznak a Kossuth-ünnep megtartásához és a rendező bizottsághoz a következőket küldik ki: Az ev. ref. tanítótestület Lada Sándort és Kaposztás Imrét, a kereskedő ifjak önképzőköre Leidenfrost Armit, Ujlaki Bélát, az 1848/49 iki honvédségi egylet Propper Mór főhadnagyot és Ocsvay Ferenc hadnagyot, az Ö. T. egylet Szikszay Gyula főparancsnokot és Publik Ernő főparancsnok helyettesét, a főiskolai ifjuság László Gyula esküdt felügyelőt, Kovács Gyula IV. éves joghallgatót; a városi zenede Steinacker Sándort és Kövy Lajost; a kaszinó Váczy Jánost és Kovács Gyulát; a főgimnázium tanárkar Tüdős Józsefet és Géressy Kálmánt; a jogász- és tisztviselői kör: Puky Gyula kir. it. tábl. elnököt és Molcsányi Jánost; a tornaegylet: Dr. Orbán József és Chappon Károlyt; az iparoskör: Serly Edét és Rössler Rihárdot; a tanítóképezde: Joó Istvánt és Somogyi Pált; a polgári kör Csáky Gergelyt és L. Nagy Bálintot.

E küldöttek a két vezető egylet 12—12 tagu bizottságaival együtt fogják képezni az ünnepség rendező bizottságát.

Az előmunkálattal megbízott elnökség az ünnepély programját, mely véglegesen a következőleg határozatott meg:

A meghívott testületek lehetőleg lobogóik alatt és a csatlakozandó nagy közönséggel, f. hó 19-én (hétfőn) délután 4 órakor vonulnak ki a városházáról a nagyerdőre, hol három pénztár állítatik fel. Minden belépő 10 kr. díjat fizet; az ebből és az esti koncert belépő díjaiból befolyandó összeg Kossuth-alap czímen a lenlezház javára a város hatóságánál lesz elhelyezve.

A volt polg. lövőház mögött elterülő téren, megérkezés után a keresk. ifjak önk. egyesületének dalköre éneklé Zimay L. „A nemzeti zászló” című dalát. Utána a tornaegylet működése következik, Rácz K. zenekíséréte mellett.

A főiskolai ifjuság egy tagja alkalmi költeményt szaval.

A Szózat eléneklése a debreczeni dalegylet, a főiskolai énekkar, kereskedő ifjak dalköre és a munkás dalegylet tagjaiból összeállított nagy dalárda által, Mácsay Sándor karnagy vezetésével.

Ezután a vigadóban alkalmi beszédet tart Vértesi Arnold, a „Csokonai kör” elnöke. A beszéd után a „dalegylet” éneklé Bajza „Vándor”-át. — Szabolcska Mihály saját, alkalmi költeményének elszavalása után a dal-

egylet száma következik, mely után a bankett veszi kezdetét. A vacsoránál hivatalos felköszöntőt mondának, valamennyien Kossuthra: Vértesi Arnold, Lengyel Imre és Dr. Bakonyi Samu.

A Kossuth Lajoshoz intézendő üdvözlő irat szövegezésével Dr. Bakonyi S., a kiállítás elkészítésével pedig Kovács János, Krasznay Gábor és Davidházy Kálmán bizatnak meg.

Ugy a város fellobogozása, mint a nemzeti színű kokárdák általános viselhetése, nemkülönben, minden szükséges intézkedés megtétele iránt való munkálatokkal az elnökséget bizza meg a rendező bizottság.

NAPI HIREK.

Határidő naptár.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a Margit-fürdőben.

Múzeum a kollegiumban a közönség számára nyitva van vasárnaponként 10-től 12-ig délelőtt.

Anyakönyvtár a kollegiumban a közönségnek nyitva pénteken 11-től 12-ig.

Nyilvános olvasóterem a kollegiumban, aug. 1-ig zárva.

A kir. ítélő tábla hivatalos órái d. e. 8—12-ig, a. u. 2—5 óráig. — Az írtató, kisadó hivatal és az írtatónyitva d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnap és ünnepnap d. e. 10—11 óra közt.

Szeptember 11. A debreczeni munkás dalegylet zászlófelavatási ünnepélye a Margit-fürdőben.

Szept. 18. A debreczeni termény- és áruárutár részvénytársaság közgyűlése a városháza nagyteremben.

— **Tisza-jubileum.** Tisza Kálmán dunántuli evang. ref. egyházkerületi főgondnok jubileumát a legnagyobb ünnepélyességgel ülte meg Rév-Komárom f. hó 4-én. Erről tudósítóink következőket írja: Vasárnap délután 4 órakor érkezett Tisza Kálmán a Budapest felől jövő gyorsvonaton a komárom-uj-szónyi vasut állomáshoz, a hol is nagy közönség jelenlétében a disz-öltözötben megjelenő komáromi és tatai egyházmegyék küldöttségei, nagyszámu vármegyei s városi képviselők fogadták. A pályaház előtt a kijáratnál szemben a Dunapart mentén felállított diszlovas bandérium, a pályaház mentén a komáromi nők csoportja, a komáromi ev. ref. egyház presbyteriuma, az ujszónyi ev. ref. iskolaszék és a komáromi és tatai egyházmegyékbe bekebelezett egyházak képviselői a fentebbi sorrendben elhelyezkedve, Konkoly Thege Béla végrehajtó bizottsági elnökkel várták Tisza Kálmán megérkezését. A nagy száma menő diszfogatok pedig délután három órakor már a helyszínére sorakoztak s elfoglalták a rendezőség által kijelölt helyeiket. — Tisza Kálmánt megérkeztek a vonatnál a komáromi és tatai evang. reform. egyházmegyék küldöttségei nevében Beöthy Zsigmond val. b. t. t., egyházmegyei gondnok, ünnepély-rendező bizottsági elnök üdvözölte meleg, emelkedett hangú beszédében. Ezt követőleg az állomás kijáratánál Tisza K. megérkeztek a végrehajtó bizottsági elnök felhívására a bandérium kapitánya tisztelgéshez vezényelt s a komáromi nők csoportja rövid üdvözlés után egy ezüst babérszort nyújtott át az ünnepelt főgondnoknak. A koszoru átnyújtása után a főgondnok diszfogaton a diszmenet kíséretében a vármegyei főispáni lakára vonult. A diszmenetet Sárkány Ferenc városi főkapitány és Pöcze János, a gesztési járás főszolgabírája diszfogaton vezényelte, kiknek fogatát követte a lovasbandérium. A bandérium után Zuber József főispán nyitotta meg a fogatok sorát, s közvetlenül utána négyes diszfogaton diszlovasok között az ünnepelt főgondnok, Beöthy Zsigmond rendező bizottsági elnök kíséretében a harangok ünnepies zugása és taracklövés mellett indult meg. Diszfogatát kö-

vették a következő diszfogatokon a Tisza K. kíséretében megérkezett vendégek, és pedig ott láttuk, az ünnepelt főgondnok rokonait s a kísérettel érkezett egyházi és világi vendégeket, kiket követtek a koszorus hölgyekkel változatosan elhelyezve vármegyei és városi képviselők, az egyházmegyei és egyházi küldöttségek. A diszmenet az új állami dunai hidon, Erzsébet szigeten s a kis dunai hidon keresztül a kis Dunaparton felfelé a halász-utcán át a nádor-utcán jobbra végig halad s a városház teret érintve, a vármegye-utcán a megyeházához vonult és csendben szétoszlott s a fogatok a menetben résztvevőket az általuk megjelölt helyekre, különösen pedig az ünnepélyre vidékről érkezett vendégeket lakásaikra szállították. Az ünnepélyes felvonulás végeztével este 6 órakor a városi dalárda-kertben a rév-komáromi protestáns jótékony nőegylet által az egyházker. felsőbb leányiskola javára „Táncszal egybekötött kóstolószerű zártkörű társas estély” tartatott, melyre külön meghívók bocsátattak ki. Az estélyre a nőegylet küldöttsége Berinkev Antalné elnök vezetésével mellet hivat meg az ünnepelt főgondnok urat és családját.

— **A debreczeni dalegylet,** szombaton f. hó 3-én tartotta meg a dalestélyét nagyerdei vigadóban. A vigadó nagy terme, valamint a folyosók telve voltak előkelő közönséggel. A terem közepén, diszes délszaki növények között voltak kiállítva a dalegylet által nyert összes kitüntető érmek és ezüst koszorúk, billikumok és zászló-szalagok. A dalegylet programj szerint énekelte el a műsor-darabokat; az országos dalversenyen díjat nyert „Ébresztő” precíz eldalolása után Márk Endre elnök föiemelte a város közönségét és hatóságát. — Simonffy Imre polgármester üdvözlő a győztes dalegyletet és a város hatóságának diszes szalagját helyezi az egylet zászlajára. Utána Lengyel Imre a dalegylet diszlovasok éltette a dalegylet összes tagjait és Krasznay Gábor a disz-zászlóanyát: Komlóssy Imréné, Thurzó Rózát. A hangverseny után reggelig tartott kedélyes táncvizgalm volt.

— **Debreczeni egyetem előkészítési munkálatai.** A debreczeni főiskola szellemi s anyagi ügyeinek átvizsgálásával megbízott küldöttségnek albizottsága aug. 30. és 31-én nagy munkát végzett: számba vette elsősben is a főiskola anyagi erejét, hogy t. i. mivel rendelkezik tanügyi célokra? Azután melyek a legsürgősebb teendők a jelenleg létező tanintézetek főtartására; a tanári fizetések szabályozására s emelésére nézve? A gymnasiumban 2, a jogi akadémiában szintén 2 tanszék újból felállítását ajánlatik. A szervezendő bölcsészeti facultáshoz 5 tanszékkel járulna a főiskola. A gymnasiumi s tanítóképezdei tanárok fizetése 1400 frtban és 300 frt lakbérben, a felsőbb intézetekben működő tanároké 1600 frtban 400 frt lakbérben állapítatnék meg. A bölcsészeti szaktanfolyam 12 tanerővel nyitnatnék meg kezdetben. Ajánlat és tervezet van a munkálatban, hogy a 12 tanszék hogy és miképpen állítatnék elő. Miután a terjedelmes előmunkát a nyilvánosságnak is át fog adatni, ha a nagybizottság átnézend: egyelőre csak a főbb pontozatokra szoritkozhattunk a közlésben. Az albizottság munkálkodásában részt vettek: Kiss Albert e. k. tanácsbíró elnöke alatt György Endre, Tóth Sámuel, Erdős József, Tüdős János, Joó István, Tóth József, György Elek.

— **A kereskedelmi akadémián** e hó 12-ikén kezdetét veszik a pót-érettségi vizsgálatok, melyek előre láthatólag e hó végéig fognak tartani.

— **Kossuth-utca.** A Kossuth ünnep rendező bizottság tegnap tartott ülésén Dr. Bakonyi Samu azt az indítványt tette, hogy a város hatósága keressék meg, a Czegléd-utcánál

Kossuth
Komlóssy
várad-utczán
a város hat

— Elj
a debreczen
tegnap jegy
reszkedő. —
szünk, eljeg
leányát: L

— Az
nagyvárad
ipartestülete
inkább ter
és ennek
forduljanak
vább a s
területéről
leten ne ne
melyet Be
kadi József
„Fölkérjük
el, mikép
testülete ta
hatáskörébe
rozat a tes
szigorubban
ben az ipa
sokat, kik
rad város
re ezen
mert ezek
hívott mur
muel fölk
kitiltott. A
kezők: K
Farkas
Adolf és I

— A
lyamban a
szülők és g
a beiratás
folyó hó 1
tanulók lé
megnyitási
— Az elő
Tandij eg
letben fize
delmi aka
évben oiy
vényszabta
éven felül
nem töltö
iskola né
illetőleg k

—
kir. törvé
ben gazd
ő felsége
nevezett
zott el ü
tisztikar
detét, mi
lők a nap
sze. A tis
meneszte
hívásra r
Ekkor a
logh I
beszédet,
sajnálata
szersmin
tetés fele
laszolja
és impoz
peltnek
szesen k
szövegét
fálta. Er
mondott
k a r kü
az ügyv
bíró s
sége k
gűl az e
velt sziv

Kossuth-utczává leendő elnevezése végett. — Komlóssy Dezső az élénk közlekedésű kisvárad-utczát ajánlja; a bizottság kimondja, hogy a város hatóságát ez értelemben megkeresi.

— **Eljegyzések.** Óváry Irma kisasszonyt, a debreczeni róm. kath. leányiskola tanítónőjét tegnap jegyezte el nyíri Biró Béla, fiatal kereskedő. — Magyar Imre, jeles népzene-szűnk, eljegyezte Radics Vilmos híres zenész leányát: Lilit.

— **Az iparosok a szocializmus ellen.** A nagyvárad-i ipartestületek felhívást intéztek a társipartestületekhez, melyben figyelmüket a mindinkább terjedő szocialis agitációkra irányítja és ennek meggátolása végett az ajánlja, hogy forduljanak a kamarák útján a kormányhoz, továbbá a szocialista üzelmekért valamely város területéről kitiltott egyének az ipartestület területén ne ne nyerjenek alkalmazást. A felhívást, melyet Berssey György test. elnök és Sarkadi József test. jegyző adtak ki, így végzik: „Fölkérjük t. társipartestületeket, hogy a határozzák el, mikép a szocializmus terjesztői és hívei testülete tagjainál alkalmazást nem nyerhetnek és hatáskörében hasson oda, hogy e hozott határozat a testület minden egyes tagja által a legszigorubbant betartassék.” A felhívásban különben az ipartestület megnevezi azokat a munkásokat, kik szocialisztikus üzelve miatt Nagyvárad városa területéről kitiltattak és kiket Debreczenben is nagyon jól ismerünk, mert ezek voltak a f. évi ápril havában összehívott munkások vezetői, kiket Boczkó Sámuel főkapitány Debreczen városa területéről kitiltott. A szocialista munkások nevei a következők: Krémer Herman, Krémer Mihály, Farkas István, Kulín Vilmos, Selinger Adolf és Kondra Mihály.

— **A debreczeni női kereskedelmi tanfolyamban** a beiratások megkezdődvén, a t. sz. szülők és gyámok tisztelettel figyelmeztetnek, hogy a beiratásokat és a netaláni folyamodványokat folyó hó 10-éig elintézni sziveskedjenek, hogy a tanuló létszámáról, mitől részben a tanfolyam megnyitása függ, tájékozódás legyen szereshető. — Az előadások október 1-én veszik kezdetüket. Tandij egész időre 40 frt; mely összeg 2 részletben fizetendő. Az oktatást ugyanazon kereskedelmi akadémiái tanárok vállalták el, kik a múlt évben oiy fényes sikert mutattak fel. Kik a törvényszabta kvalifikációval nem bírnak vagy 18 éven felül vannak vagy 15-dik életévüket még nem töltötték be, de a polgári vagy felsőbb leány iskola négy osztályát végezték felvételi vizsga illetőleg korengedélyért folyamodhatnak.

— **Jelenffy Kornél bucsuzása.** A debreczeni kir. törvényszék köztisztviselőiben álló s érdemekben gazdag volt elnöke Jelenffy Kornél, kit ő felsége a király a nagyvárad-i kir. ítélőtáblához nevezett ki tanácselnökül, tegnap délelőtt bucsuzott el ünnepélyesen a helybeli kir. törvényszék tisztikarától. Az ünnepély 11 órakor vette kezdetét, mikor is az egész birói kar és a tisztviselők a nagy végtárgyalási teremben gyűlnek össze. A tisztviselői kar összejövetele után küldöttség menesztetett Jelenffy Kornélért, ki a meghívásra meg is jelent az egybegyűltek előtt. — Ekkor a birói és tisztviselői kar nevében Balogh Imre törvényszéki bíró tartott üdvözlő beszédet, méltatva a távozó érdemeit s nagy sajnálatait fejezve ki az eltávozás miatt, de egyzersmint a birói kar örömét az őt ért magaskitüntetés felett. Erre az elnök megilletődött hangon válaszulva eibucsuzott hivatalnokaitól. Ez ünnepélyes és impozáns pillanatban nyújtott át az ünnepeltnek a birói s tisztviselői kar nevében a díszesen kiállított emlék album, melynek üdvözlő szövegét Kékesy Imre hivatalnok kaligrafálta. Erre az elnök szívélyesen és meghatottan mondott köszönetet. Ezt követőleg az ügyvédi kar küldöttsége tisztelgett a távozó elnöknel; az ügyvédi kar távozása után pedig a járás-bíró s a tisztikarának küldöttsége bucsuzott el Jelenffy Kornéltól. Végül az elnöki iroda tisztje Bródy Henriktől vett szívelelő bucsút a törvényszék szeretett

elnöke, nem csak mint kiváló jó hivatalnokától, de mint olyan családtagul tekintett jó indulatu emberétől, kivel örömeiben, bánatában szívesen osztozott. — Jelenffy Kornél még az nap délután elutazott Nagyváradra, hol Ritoók Zsigmond, kir. ítélőtáblai elnöktől, ki szabadságra megy, az elnöki teendőket fogja átvenni és vezetni az elnök szabadságidejének leteltéig.

— **Az új templom toronyórája.** A czepléd utcai új templom torony órája az egyedüli a városban, a melyeknek óra-lapjáról nem kopott még le a máz s így nem csak sejtelve, de tudomása is lehet róla az embernek, hogy hány óra. Azonban, hogy el ne bizzák magukat a czepléd utcaiak e hírességük által; gondoskodott a sors arról is. Így esett azután, hogy a czepléd-utcai közönség maradt csupán az óralapnál, lévén az óra szerkezete olyan szeszélyes, mint a divatos asszony, akinek akkor és annyszor van migrénja, a mikor és a hánszor csak akarja. Igen gyakran jár rosszul az új templom torony órája, vagy épen sehogy sem. Sokszor hetekig nem lehet hasznát venni. Kívánatos dolog lenne, ha figyelembe vennék az illető, intőző körök a czepléd utcai piac előrehaladt forgalmát s kellőképen segitenének e bajon.

— **Kénytelen szüretelés.** A városban több helyen kénytelenek a szőlőtulajdonosok nem várni meg a szüreti határidőt, hanem előbb megtartani a szüretet; mert nem elég volt az, hogy a filloxera s a peronospora meggátolta a gazdag szőlőtermést, de most a mi kevés szőlő megérett, ki van téve a darázs-pusztításnak. Ugyanis az érett szőlőre rájáznak a darázsok s kétségbeesetten tetemes garázdálkodást visznek véghez a szőlőkertekben. A szőlőtulajdonosok ez okból elhatározták, hogy előbb fogják megtartani az ideai szüretet a rendes időnél.

— **Tanítóképességi vizsgák Debreczenben.** Augusztus 29., 30., 31-én és szept. 1-én tanítóképességi vizsgák tartottak Debreczenben. A vizsgáló bizottság tagjai főt. püspök ur elnöklele alatt Davidházy János, Lukács Ödön esperesek, — Némethy Lajos, Könyves Tóth Kálmán, Balogh Ferencz az egyházkerület, Sas Béla a hittanhallgatók vizsgáján a theol. akadémia részéről és a vizsgáló tanárok. Jelentkezett a vizsgára 32 tanító és 15 hittanhallgató. A tanítók legnagyobb része vizsgát tett, úgy hogy egész vizsgára csak két tanító jelentkezett. Az írásbeli vizsgák aug. 29-én, a szóbeliek és gyakorlatiak a következő fent jelzett napokon tartották. Végeredményben 12 hittanhallgató és 16 tanító nyert oklevelet. — köztük többen szép készütséget tanusítván. 3 hittanhallgató és 6 tanító javításra utasított; a többiek részbeli vizsgálatukról nyerne igazolványt.

— **A debreczeni jótékony nőegylet új arhavázában** rendszeresített elemi iskolát f. hó 7-én délelőtt tíz órakor fogja megnyitni, mely megnyitási ünnepélyre az érdeklődő közönséget ezuttal meghívja. A megnyitó ünnepélyen az alkalmi imát K. Tóth Kálmán lelkész tartja meg.

— **Közegészségi és köztisztasági kihágások tárgyában,** halomszámra gyűlnek a feljelentések a rendőrségeknel. Ugy látszik sokan nem nagy fontosságot tanusítanak az e tárgyban kiadott rendeletek foganatosításának, s azt gondolják, hogy könnyű szerrel kibujnak hanyagságuknak büntetése alól, vagy talán büntetés nélkül is keresztlusznak azt a csekélységet, a mi még csak nem is „sor”. Pedig nagyon csatlódnak, mert a rendőrség, mint a tapasztalatok bizonyítják szigorú büntetéssel sujtották eddig is a rendelet ellen vétőket, de annál szigorubbant fogják ezután is büntetni.

— **Ébresztő a Kossuth-ünnepen.** Az önkéntes tüzoltó-egylet parancsnoksága bejelentette a Kossuth-ünnepélyt rendező bizottság ülésén, hogy az ünnepély napján reggel, a tüzoltó-egylet njonnan szervezett zenekara fogja zeneszóval bejárni a várost. A bizottság elnöksége intézkedett, hogy a város mozsárágyui rendelkezésre álljanak, hogy azok dörgése jelezze úgy reggel a nagy napot, mint délután a tulajdonképeni ünnepély kezdetét. A bizottság továbbá azt is elhatározta, hogy a város hatóságát megkeresi, hogy az erdőbe vezető utnak fellecsolását eszközöltesse. A tanintézetek vezetőségeit, hogy az ünnepély napján az

előadásokat szüneteltessék, már csak azért sem keresi meg a bizottság, mert föltételezi, hogy a tanintézetek különben is szünetet engedélyeznének tanítványaiknak ezen a napon. — A kereskedő urakat a bizottság ezuton is fölkéri, hogy üzleteiket az ünnepély napjának délutánján, legalább 4 órától kezdve, zárva tartsák, hogy a nagy ünnepnek, a kegyeletes ragaszkodásnak házánk nagy fia után, a város kereskedői így is kifejezést adjanak.

— **Gyűlés.** Mácsay Sándor a debreczeni főiskolai énekkör karmestere, fölszólítja az énekkör tagjait, hogy a f. hó 6-án délelőtt 10 órakor tartandó értekezletre, kellő számban jelenjenek meg a főiskolai énekeremben, hol a jövő tanévre vonatkozólag utasításokat fog adni a rendes tagoknak.

— **Kolerás időben.** Erről a kis történetkéről különben már félig-meddig értesült a közönség a lapok útján, de tévesen. Most történt egyik szállodában. A szálloda előtt megáll egy fiakker, abból ruganyos könnyedséggel kiszáll elegáns uri ember és int a kapuban őgyelgő házi szolgának, hogy vigye be a bórondókat a kocsibakkjáról. Majd kifizette a kocsist és most felé haladt a lépcsőkön, hogy a számára kijelölt szobát elfoglalhassa. Később beírja nevét az idegenek könyvébe. Alig hogy kilép a szállodából, a szolgaszemélyzetet általános izgatottság fogja el, mely később elharapódzik az egész szállodában és még a vendégeket is megszállja. A titokteljes utas visszaérkezik a szállodába és a kávéházba meg, de csodálatosan a pinczerek sem sietnek szolgálatára és csak mikor már mérgesen követeli a figyelmet, akkor is roppant félénken közelednek csak feléje. Midőn egy törzsvendég le akart ülni ugyanazon asztalhoz, melynél az utas helyet foglalt, a pinczér oda siet és sug valamit a stamgasztnak, mire az ijedten felugrik és más asztalhoz siet. Az idegen bámulva nézi ezt s látja, hogy az egész kávéház figyelme rajta központosul. Ez ingerültté teszi és megfog egy pinczért. Recsegő német nyelven reá kiabál:

— Hát mi bajuk van maguknak én velem.

Miért bámul mindenki reám?

A pinczér halálsápadtan rebegi:

— Kérem ne nyuljon hozzám. A kolera...

Hamburg... Ön Hamburgból jött...

Az idegen erre elneveti magát, elbocsájtja a remegő pinczért és így szól:

— Ön téved. Én nem jövök Hamburgból. Az én nevem Hamburger, különben bécsi utazó vagyok és most Pestről jöttem.

Igy történt az, hogy valaki az illető nevéből tévesen vagy rossz tréfáké, mint a hogy mondani szokták, „egy fából erdőt csinált” s tele lett a város is kolera-rémhírekkel.

— **Rendőrség előtt** Ökölyi paraszt gyerek állott az I. kerületi rendőrkapitányság előtt, vastagon zsirozott gyolcs-ingben, csak úgy meztlábosan, fésületlen hajjal. „Hány éves vagy?” — kérdi a kapitány a fiut. „Trágya hordáskor leszek 18” — felel a fiu. „Hát azután mikor szokták a trágyát hordani?” — mordul rá a kapitány. „Mikor-hogy” — felel rá a fiu.

— **Éji lepkek.** Kulcsár Ilka arról nevezetes a rendőrség előtt, hogy tulságosan szerelmes szívé leányzó. Igen de a rendőrség nagyon szigoruan szokta venni az ilyen késői sétáló nők idylikus hangulatait. Kulcsár Ilkával is rendes eljárása szerint bánt el. Mikor észre vette, hogy erőt vett az erény halálos ellenségének képviselőjén a fosztogatási vágy s észre vette azt is, hogy egy vidéki atyafi halójába akadt, elfogatta s most elbörtönözve várja méltó szigorú büntetését.

— **Ádám kosztümben.** Tegze Lajos czeplédi illetőségű napszámos úgy látszik nem sokat gondolt a mai társadalmi viszonyokkal, de különösen nem sokat adott nemcsak a divatra, de még egyáltalában a ruházódásra sem. Ott csavargott rendesen a kenyéripiacon igen hiányos öltözetben s viselkedése már régen szemétszert a rendőrség előtt. De a tegnapi napon azután rajta vesztett. — Nem csak hiányos kosztümje miatt botránkoztatotta meg a piaci közönséget, de egészen minden ruha nélkül mászkált ittas állapotban a fötteren. A rendőrség elfogta és szigoruan megbüntette, azután pedig eltolonczoltatta a városból.

— **A magyar kir. meteorologiai intézet időjelzése szeptember 5-én:**

(Távirati tudósítás. Érk. 3 óra 40 p.)

ü = szeles, á = borus, f = eső,
n = hűvös.

Legujabb.

Török János Budapest rendőrfőkapitánya †.

Boczko Sámuel, Debreczen városa rendőrfőkapitányához a déli órákban érkezett magántávirat szerint **Török János** királyi tanácsos, Budapest székes főváros állami rendőrségének főkapitánya ma délelőtt **hirtelen meghalt**. Bővebb részletek eddig nem érkeztek.

Ingtalanok forgalma

a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságánál f. évi augusztus 20-tól—27-ig.

1. Paczelt János és neje Arsonics Aloizia veszik özv. Kecskés Andrásné és társai liba kerti földjét 2000 frtéért. — 2. Szabó András és neje Csapó Julianna veszik Tamás József és neje Bihari Erzsébet késes-utca 3554 sz. házát 1295 frtéért. — 3. Mursi Sámuel és neje Sivó Terézia veszik, Nagy Ferencz és neje Bihari Sára boldogfalvi szőlőjét 1040 frtéért. — 4. Sipos András és neje Zenerovics Luiza veszik, Poshammer Károlyné Tóth Zsuzsanna varga kerti szőlőjét 700 frtéért. — 5. Szabó Lajos és neje Bajnok Julianna veszik, Kovács Istvánné Boros Eszter csillag-utca 2672 sz. házát 800 frtéért. — 6. Szilágyi József és neje Balogh Rozália veszik, Nagy Jánosné Balogh Eszter kádás-utca 1879 számú ház és ondódi föld illetőségét 1000 forintért. — 7. Horváth Gábor és neje Karakos Judit veszik Süvöltös Jánosné Geréb Erzsébet homokkerti szőlője egyrészét 240 forintért. — 8. Sós János és neje Czofán Mária veszik Harsányi Gábor kis-hatvan-utca 1423. sz. ház, ondódi és újföld illetőségét 4200 frtéért. — 9. Szinay Gyula veszi Varjas Jánosné Zsuzsanna és Kaszai Sándor szőlőföldjét 75 frtéért. — 10. Szűcs István vendi Nagy Bálint és neje Molnár Julianna ondódi földét 800 forintért. — 11. Gál József és neje Zöld Zsuzsanna veszik, Fogarassi Ferencz hadház-utca 907. sz. háza egy részét 325 frtéért. — 12. Csáki Julianna Szobotka Venczelné veszi özv. Papp Józsefné Bihari Julianna hadház-utca 905/6. sz. házát 1450 frtéért. — 13. Erdős István és neje Mike Julianna veszik, özv. Farth Jánosné Dien Zsuzsanna és társai csapó-kerti szőlőjét 136 frtéért. — 14. Szabó Sándor és neje Zoch Julianna veszik Szabó Zsuzsanna Balog Andrásné és társai ondódi földét 533 frtéért. 15. Balogh István és neje Szabó Zsuzsanna veszik Szabó Sándor és társai újföldét 1200 forintért. 16. Székely János és neje Szabó Julianna veszik Szabó Sándor és társai ondódi föld illetőségét 1600 frtéért.

Közgazdaság.

— **Hajdumegye és vidéke vetései.** Tengeri az utóbbi időben is folyton uralkodott nagy szárazság és forróság következtében a termési kilátások a legtöbb helyen csökkentek, sőt itt-ott annyira összeszáradt a tengeri, hogy máris szedni kezdik a kenyérszedve ért csöveket: természetesen az eredmény silány. Mindenütt sok a meddő szár, de a meglévő csövek sem tökéletesebb, rosszul szemzettek. Helyenkint a kitünőnek mutatkozott termésből most már csak közepes, másutt azonban többnyire csak gyenge eredmény várható. A Tisza balpartján a hüvelyesek és kertivetemények több helyen gyenge termést adtak; a káposztának is sokat ártott a nagy szárazság s Hajdúvármegyében azon felül a hernyó is pusztítja. A burgonyára a nagy szárazság és forróság mindenütt károsan hatott indái elfonyadtak, gumói elfonyadtak s kicsinek maradtak, sok helyen — mint Bihar, Máramaros, Szabolcs és Szatmár

vármegyékben — rothadt. Néhol már ássák. — **A cukor és takarmányrépa** Szatmár vármegyében még meglehetősen áll, de sőt kíván: Hajdu és Szabolcs vármegyékben úgy a cukor mint a takarmányrépa sokat hanyatlott a forróságban fonyadt, levele elsült: általában gyenge termést ígér. — A kender Szatmár megyében kiegészítő termést adott; egy része áztatásban van. — A dohánynak a nagy hőség és szárazság ártalmára volt ugyan, de azért általában közepes termést ad: néhol a levelek aprók. Törése, fűzése, szárítása részint befejezve, részint folyamatban van. — A földmivelségi miniszterium a hivatalosan beérkezett jelentések alapján a következőket jelzi:

Az időjárás az utóbbi időben két héten át is többnyire száraz volt, s a roppant hőség is majdnem a legutóbbi napokig tartott. Az ország egyes részeiben esett néha ugyan egy kis eső, de az részint csekélységénél fogva, részint azért mert elkésve jött, csak keveset használt. Az eső hiányát legjobban selylik a kapásnövények: a tengeri, melyből ezelőtt még két héttel meglehetősen termésre lehet számítani, annyira hanyatlott, hogy most már a Duna jobb partja, a Duna-Tisza köze s a Tisza Maros köze nemely részein kivételével — a hol még közepesnek mutatkozik általában csak gyenge eredményre nyújt kilátást, az alföldi vármegyékben a nagy forróságtól hirtelen érett, s ezért törését már több helyen megkezdték. A hüvelyesek és kerti vetemények termése nem elégíti ki a várakozást; a káposzta különösen az utóbbi hetekben sokat szenvedett, részint a szárazság és hőség miatt, részint a hernyók pusztításaitól. A burgonya csak itt-ott ígér jó vagy kielégítő termést, legtöbbnyire azonban ebből is gyenge az eredmény; a burgonya-penész terjedéséről s rothadásról mindinkább több panasz érkezik. A korai fajt már több helyen felásták. A cukor és takarmányrépa általán rosszul áll, a hőség és szárazság káros hatása folytán fejlődésben visszamaradt; még arány legjobbnak jelzik az erdélyi vármegyékben. — A len- és kendertermés többnyire meglehetősen. A dohány szinten selyli a kedvezőtlen időjárást, a mennyiben levelei aprók, itt-ott összeszáradtak; átlag mégis középtermést ad. Mesterséges takarmányfélék — löhere, luczerna — magtermése országsterle csak gyengén sikerült. — Sarjuszénát — kivéve az erdélyi vármegyét — nagyon keveset takaríthattak be; a legelők többnyire lesültek. Szőlőből csak itt-ott mutatkozik némileg meglehetősen termés, melyet azonban a forró, száraz időjárás még inkább csökkentett. Gyümölcs, főleg szilva bőven termelt, alma és körte csakis helyenkint.

Budapesti gabonapiacz. Szept. 3. Bármenyire is szeretnők az üzletet rózsás szemüvegen bírálni, sajnos, ezt ma abszolút nem tehetjük. Legelőkelőbb nagycégeink — kik a hajóállomásokot ugyszólván dominálják — mint eladók léptek fel és ennek azt az okát adják, hogy az állomásokról tegnap a csekély vizállás folytán a rakodás nagyon nehézkesen ment; minthogy pedig lent nagy mennyiséget vásároltak — a tegnapi árak alapján — a határidőpiacokhoz fordultak, ott eladásokat eszközöltek, a végre, hogy maguknak, illetve bevásárolt gabonáiknak érkeztekkor a tegnapi napiért biztosítsák.

A mai effektív üzlet csendes, változatlan. Buza valamivel bővebben kínáltatott, az irány csendes, változatlan árnál 20,000 mm. forgalom volt.

A mai forgalomnak 25 százalékat idegen buza képezte. — Ugyanis elkelt szerbiai 3700 mm. 75 kütös és 1300 mm. 73 kilós 6.30 frt átlag árban 3 óra átmenetileg.

Malmaink tehát olcsóbban beszerezik a szerb búzát, mint a jó magyar rozstot.

Rozs. Vajmi csekély üzlet volt csendes hangulatnál, elkelt: Hatvan 7.10 frt. B-U j-falu 5.65.

A többi cikkekben rendkívül csekély forgalmunk volt, mely még megemléstésre sem méltó.

Sertésvásár. Budapest-köbányai sertés-kereskedelmi csarnok árjegyzése szept. hó 3-án. Hízottsertésárak: I. Magyar első rendű: Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli sulyban) — — — krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgr. sulyban) — — — krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli sulyban) 45—45½ krig. Fialat köz. (páronként 251 320 klgr. sulyban) 45—46 krig. — Fialat köny-

nyü (páronként 250 klgrig terjedő sulyban) 47—48 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli sulyban) 42.—43. krig. Közép (páronként 220—270 klgr. sulyban) 45—46 krig. Könnyü (páronként 220 klgrig terjedő sulyban.) 46.—47½ krig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) — — — krig. — Közép (páronként 220—260 kgr. sulyban) — — — krig. Könnyü (klgr.-kint 220 klgr terjedő sulyban) — — — krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 klgron felüli sulyban) 43—44. krig. Közép (páronként 220—260. klgr. sulyban) 44—44½ krig. Könnyü (páronként 220 klgrig terjedő sulyban) 45—46 krig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokványszerű levonások mellett egy kilogram sulyra krajczárokból értendők. Szokványszerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az életre páronként 45 klgr. vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4½ százalék vonandó le. — A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadóknak.

Sertéslelészám. 1892. év aug. hó 1-én volt készlet 139.103 drb., 1892. aug. hó 2-án felhajtott 2334 drb. 1892. — aug. hó 2-án elszállított 2095 drb. — 1892. aug. hó 3-án maradt készletben 139.342 drb.

A hizott sertés üzletirányzata: lanyha.

REGÉNY CSARNOK.

A végzet.

— Regény. —

Irtta: Francisco de Renzis.

48.

— I—igen . . . tegnap este távozott el az azóta még nem tért vissza! Oly késő órában! . . . Hozzá még egy családapa! A házban még mindnyájan talpon vagyunk.

Az apáca összehuzta szemöldökeit s egy pillanatra határozatlanul állott, azután gyorsan haladt a lépcsőkön felfelé.

Az első emelet betámasztott ajtaja az első lökésre kinyílt; az apáca az előszobában találta magát s észrevétlenül ment el a szolgál mellett, ki a padon ült. Az első termekben egészen sötét volt, de az apáca bizott helyismerete emlékeztében s elhatározottan ment előre.

Erős szokatlan szag mutatta, hogy a lámpák olaja kialudt, mert e hosszú éj alatt senki sem gondolt azzal, hogy kitisztítsa s ujra megtöltse. Tehát valami szokatlan volt e házban, valami élettelen elhagyottság, mi kellemetlen benyomást tett. Gabriella nővér komoly gondolkodába esett. Hogy lehet az, hogy fivére mely oly későn várja családját? Hol volt Camilla? Talán valami vetély merült fel, akadályt kellett ellenséget kellett legyőzni? Két perc múlva a gyenge fény, mely egy ajtó hasadékán hatott át megtudta, hogy unoka huga közelében. Megnyomta a kilincset s megütközve megállott a küszöbön.

Camilla szobájában a függönyök mögé állított lámpa szelíd egyenesletes fényt terjesztett. E fiatal leányos gazdag ébenfabutorzata kiemelkedett a fal világos hátteréből, melyen a halvány lila atlasznak ránczai ezüstösen csillogtak. Az ágyon, mely a művészet remeke volt, feküdt Camilla, reggeli öltözékben, kikapcsolt fűzővel, hosszan kinyújtózva mint egy halott.

Narancsrágók kedves szaga tölté be tréta szobának mely egy ékszerszekrényke benyomását tévé.

A fiatal leánynak fejénél ült Signor Colombari, mozdulatlanul mint valami szobor az ágy lábánál pedig egy öreg szolgáló siánkozott, mintha valóban utolsó órája jött volna el ifju urnójének.

Ugy látszott, hogy Camilla heves felindulástól kimerülten hosszú eszméletlenség után mély álomba merült, a két asszony kik előtt a tragikus esemény, mely közbe jött ismeretlen volt. Signor Forneri hazatértére várakozott. Így multak az órák.

Mihelyt Signora Colombari Habriella nővért megpillantá, azonnal elakarta neki beszélni, mit itt a szomorú esetről tudott, de az apáca parancsoló mozdulattal hallgatásra inté s a szép leány ágyához sietett.

A nyíló ajtó zaja felébreszté Camillát, Nagy szeméből olvasható volt, hogy ezen pillanatban megzavart gondolatait rendezni s gondolkodni tö-

rekedik. Gabriella homlokot, s p. esókkal illett.

Camilla a hogy az egy halottat s tós fájdalom, feletti meggyővárakozás azok gondolkozás s atya minde a mint esle számított arra de az idő mel fölülmulta. Ek nato oda vor sandi kis há hosszut számi utak minden alá rejtett há után hasztalan még mindég v

Budai:
Linzi:
Trieszti

Ványi bir
esperes Földes,
Zilah, — Szabó
kereskedő Bpest
Sternberg keres
neje Bpest, —
Losoncz, — H
Losoncz, —

Ango
Magyar
— C. H. Serson

Gál Bert
kedő Tokaj,
Furta, — Hers

Táncz

A n. é
maszkodva,
szerint szer

tánc

folyó évi sz
— mely a
n. é. közön
Vidéki
idei tanfoly
fog tartani.
Beirata
d. e. 8 órá
Debrec

Arverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező.

1., Kadareci fogadó a hozzá tartozó 233 hold és 1513 ööl földek f. 1892 évi november 1-től 6 évre.

2., Látóképi vendéglő 10 nyilas szántó és legelő földek 1893 évi január 1-től 6 évre.

3., Ludas csapszék 155 hold és 138 ööl szántó, kaszáló és legelő földek f. 1892. évi november 1-től 6 évre.

4., Gyugyori csapszék 98 hold és 202 ööl szántó, kaszáló és legelő földek 1892 évi október 1-től 6 évre.

5., Nagyerdei Dobos pavillon és leveles szin 1893 évi január 1-től 3 évre.

6., Halápi csapszék hat hold földdel 1893. évi január 1-től 3 évre.

7., Baromvásártér melletti honvéd barakbéli markotányos helyiség 1893 évi január 1-től 3 évre.

8., A józsakert és a Nagyerdő közt fekvő Holesy féle 2 és 2692/10.000 osztályozott hold ujosztású föld 1892 október 1-től 3 évre.

9., A várad-utczai 3515 és 3562 számú ujsori házak mellett fekvő s 218 ööl puszta telek 1892. évi október 1-től 6 évre; és végre

10., A savós kuton, Komlós kertben hatvan utczai tilalmasban, téglá és cserépvetőkben, a hortobágy vizén tuli külső legelőn, az ohaton és az ottani erdőségben gyakorolható vadászati jog, f. 1892 évi augusztus 1-sőtől 10 évre: a városháza nagytanácsstermében f. 1892 évi szeptember hó 13-ik napján délelőtt 8 órakor tartandó nyilvános árverésen a városi számvévi hivatalnál megtekinthető feltételek mellett haszonbérbe fognak adadni.

Miről az árverelni óhajtok azzal értesítettnek, hogy a feltételekben látható kiáltási árak 10 százalékát bánatpénzül az árvereltető bizottság kezéhez kézpénzben lettenni tartoznak.

Debreczen, 1892, agusztus 29.

A városi tanács.

Férfi Chiffon ingek

a hírneves SCHROLL-féle Chiffonból,

1 frt 90, 2 frt 20, 2 frt 60.

Gallérok, kézelők, nyakkendők.
Harisnyák, keztyük.

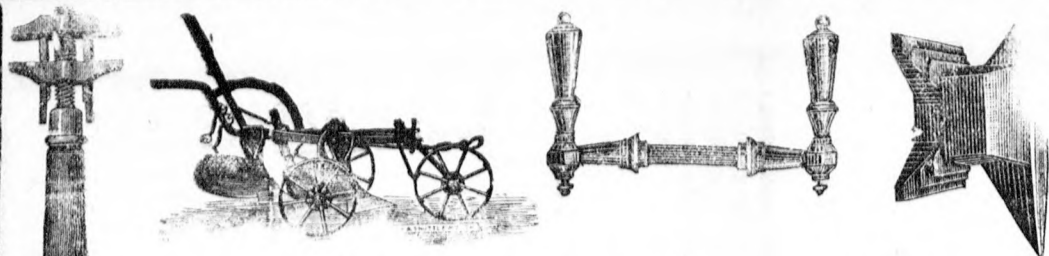
Napernyők.
ESERNYŐK.

Kész mosó gyermekruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

SZABÓ LAJOS FIAI
üzégnél.

Valódi francia és angol
SZERSZÁMOK,
minden iparághoz s minden darab mellett
jótállás.

Épület vasalások és kátrány tető lemezek.
Rudvas, lemezek, vastartányok, legfinomabb öntött aczélok és fémek.

Gazdasági, kerti.

HAZI ÉS KONYHAFELSZERELÉSEK.

Kerti lóczák és vasbutorok, árnyékszék closettek és vízvezetési kagylók.

Agyag és vaskályhák, konyhák.

Tizedes és egyensúly mérlegek
legjobb minőségben.

Peronospora szőlőpenészgomba fecskendőgépek
legjobb rendszer (részletfizetésre is).

Tűz és betörés elleni

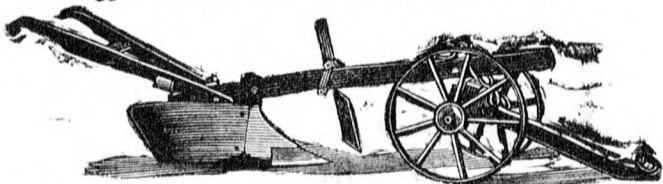
Pénzszekrények,

kirakat és ajtó-acézéldőnyök.

Legolcsóbb beszerzési forrás.
(Képes árlap minden szakmára nézve ingyen és bérmentve.)

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és Társa
vasnagykereskedés Debreczen, városházában.

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által: ez az italoknak kellemes erőteljes ízet ad és csakis nálam kapható. Ára kilónként 3 frt 50 kr. (600-1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi essenciámat, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszecsetek, eczet és borecset készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Árjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeséget vállalok.

Pollák Károly Fülöp

essencia-különlegességek gyára PRÁGÁBAN.

(Tisztes képviselők kerestetnek.)

Védjegy a cognac quint-kivonat számára.

